

فصلنامه

دافتار طلاب سلامت

شماره هشتم - تابستان ۹۴

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

آنچه در این شماره می خوانید:

مهارت مدیریت استرس
ایمنی غذایی از مزرعه تا شرکه
مروری بر غرق شدن و پیشگیری از آن

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

اول شهریور

سالروز تولد بزرگ دانشمند و پژوهشگر جسته نامدار ایرانی ابوعلی سینا و روز پزشک

پنجم شهریور

زادروز محمد بن زکریای رازی، فیلسوف و دانشمند بزرگ ایرانی روز داروساز

بر تماشی جامعه پزشکان و داروسازان نلشنگ کشور عان خسته باد

به نام خداوند چان و خرد

صاحب امتیاز:
معاونت پهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

پهداشتی درمانی تهران

معاون پهداشت: دکتر محمد شریعتی

مدیر مسئول:

دکتر جمشید معتمد

مدیر فنی:

دکتر سعید تاملی

مدیر اجرایی:

دکتر کاظم رهمنا

سردیر:

مژگان اسماعیلی

ویراستار:

مژگان اسماعیلی

اعضاء هیأت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا) :
مژگان اسماعیلی - مریم امیدی - عذرآ بابازاده -
نقیسه بنایی - میرزا توحیدی - میشید شادی پور -
صفیه فقانی - فاطمه قبیری - خدیجه کیایی - مهدی
مردانی - مهناز نیکخواه - رقیه وجданی - مینا زینویسی
کفشنگیری

اعضا شورای سردیری:

دکتر علیرضا صدرایی - دکتر مهرزاد ناصری -
دکتر افسانه مصلح - دکتر شهرام خرازی ها -
دکتر علی نیک فرجام - دکتر محسن ولدخانی -
دکتر شیرین نصیرزاد - هما معارف - سیده زهرا بیگم
آقامیری - شکوفا باقری نیا

همکاران این شماره: دکتر فرخناز رجایی

گرافیست و صفحه آرا:

دادود علیمحمدی(قم)

.۹۱۲۵۵۳۶۷۹۹

آدرس دفتر فصلنامه:

تهران - تقاطع حافظ و جمهوری - ساختمان سابق وزارت پهداشت - معاونت پهداشتی دانشگاه علوم

پزشکی تهران - طبقه اول

شماره تماس: ۶۳۴۵۳۳۲۵

آدرس پست الکترونیکی فصلنامه

Digital.tehran@yahoo.com

فهرست

مقالات

- ۴..... مهارت مدیریت استرس
۱۰..... اینمنی غذایی از «مزروعه تا سفره»
۱۵..... مروری بر غرق شدگی و پیشگیری از آن

دانستنی ها

- ۲۰..... آشنایی با خواص انگور
۲۲..... شربت های خانگی نابستانی
۲۴..... آثار رابطان
۲۸..... غذای محلی

گزارشات تصویری

- تهران/شید بیشتر /
 البرز / مازندران
باپل / سمنان / قم / کاشان /
۳-۴۷

و در ادامه ...

- ۴۸..... ارتباطات عاطفی
۵۰..... خود آزمایی

سخن همایش

موضوع جلب مشارکت جامعه در طرح تحول نظام سلامت از مهم ترین موضوعات است وسعی بر این است که تا حدی که امکان دارد در عرصه ها و ابعاد مختلف مشارکت اعضای جامعه را جلب نماید و کار جامعه را به دست اعضای همان جامعه انجام دهد. همچنین با توجه به این که سلامت مردم و جوامع تحت تأثیر عوامل مختلف اجتماعی و اقتصادی است، در حالی که در بهترین شرایط، بخش بهداشت و درمان تنها میتواند حداکثر به ۳۰ درصد مشکلات سلامت مردم باسخ بدهد و بقیه عوامل مؤثر بر سلامت در خارج از بخش سلامت شکل میگیرد. با این تعریف مسئولیتهای متعددی متوجه سازمانهای دیگر هم میشود که بیش از ۷۰ درصد عوامل مؤثر بر سلامت اجتماعی است. که اهمیت نقش مردم را در رسیدن به وضع مطلوب در راستای اجرای برنامه های جدید دولت مانند طرح تحول نظام سلامت را بیشتر می نماید.

ایمنی غذایی از «مزروعه قا سفره»

ژهره حقیقت دانا، کارشناس جلب مشارکت مردمی شهرستان ورامین معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

ایمده است خوانندگان محترم پس از مطالعه این مقاله بتوانند:

- ۱- نکات کلیدی برای غذا سالم رایان کنند.
- ۲- به نکاتی که در نظافت مواد غذایی باید رعایت شود اشاره نمایند.
- ۳- نکاتی که در هنگام پخت غذا باید رعایت شود را بیان نمایند.
- ۴- درجه حرارت مناسب برای نگهداری مواد غذایی در بخشال را بیان نمایند.

مقدمه

مواد غذایی ناسالم منجر به مرگ ۲ میلیون نفر در سال می شود که بیشتر آن ها کودکان تشکیل می دهند. مواد غذایی ناسالم دارای باکتری های زیان آور، ویروس ها، انگل ها و مواد شیمیایی هستند که مسئول بیش از ۲۰۰ بیماری، از اسهال تا سرطان می باشند.

شعار روز جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۵

ایمنی غذا»، از مزرعه تا سفره (بشقاب) می باشد.

ایمنی مواد غذایی به طور فزاینده ای در حال جهانی شدن است و نیاز به تقویت سیستم های ایمنی مواد غذایی، بیش از پیش در میان کشورها مشهود است. به همین دلیل است که سازمان جهانی بهداشت شعار خود را در سال ۲۰۱۵ ترویج و بهبود ایمنی مواد غذایی از «

مزرعه تا سفره (بشقاب)» قرار داده است.

ایمنی مواد غذایی یک مسئولیت مشترک است، کار در تمام طول زنجیره مواد غذایی از کشاورزان، تولید کنندگان تا فروشنده‌گان و مصرف کنندگان با اهمیت است.

نکته کلیدی برای غذای سالم

سازمان جهانی بهداشت ۵ کلید برای دستیابی به غذای سالم و ایمن را به عنوان راهنمای کاربردی برای فروشنده‌گان و مصرف کنندگان طی حمل و نقل و آماده کردن غذا پیشنهاد می دهد :

همیشه نظافت را رعایت نمایید.

- دست های خود را قلیل از تهیه غذا و در طول تهیه آن به تناب و آب و صابون بشویید.
- بعد از هر بار استفاده از توالت، دست های خود را با آب و صابون و یا دیگر مواد شوینده به خوبی بشویید.
- تمامی سطوح را که برای آشیزی و تهیه غذا استفاده می کنید، قبل از هر گونه پخت و پز شسته و پاکیزه نمایید.
- آشیزخانه و غذاها را از دسترس حشرات، آفات و حیوانات موذی دور نگاه دارید.

چرا؟

باید بدانیم که بیشتر میکروب های موجود در محیط زیست بی خطر می باشند ولی با این وجود میکروب های زیان آور بسیاری نیز به طور گسترده در خاک، بدنه حیوانات و انسان یافت می شوند. این میکرو ارگانیسم ها توسط دست ها، وسایل، پارچه های گردگیری و بخصوص تخته مخصوص خرد کردن گوشت و سبزی حمل می شود و می توانند به غذا منتقل شده و باعث بیماری ناشی از غذا شوند.

غذاهای خام را از غذاهای پخته شده جدا کنید.

- گوشت، ماقیان و نیز غذاهای دریابی خام را از دیگر غذاها جدا نمایید و از ظروف متفاوت برای نگهداری هر یک از آن‌ها استفاده کنید.
- از وسایل و ظروف مجزا مانند کارد و تخته آشپزی برای مواد غذایی خام استفاده نمایید و این وسایل را در طول پختن و بعد از طبخ غذا به کار نبرید مگر این که با آب و مایع پاک کننده آنها را شسته باشید.
- غذاهای را به طور مجزا در داخل ظروف نگهداری کنید تا از آمیختگی غذاهای خام و پخته جلو گیری شود.

چرا؟

مواد غذایی خام بخصوص گوشت، ماقیان، غذاهای دریابی و عصاره آن‌ها می‌توانند دارای میکرووار گانیسم‌های خطرناک باشند که به طور مستقیم با مصرف غذاهای نیمه پخته به انسان منتقل شوند. عدم رعایت جداسازی مواد غذایی پخته با غذاهای خام هنگام تهیه و یا نگهداری، سبب آنودگی آن‌ها شده و در نهایت می‌توانند باعث ایجاد بیماری در انسان شوند.

غذاها را خوب بپزید.

- تمامی غذاها بخصوص گوشت، ماقیان و تخم مرغ و غذاهای دریابی را خوب بپزید.
- غذاهایی مانند سوب و خورشت را به خوبی بجوشانید و اطمینان حاصل کنید که دمای آن از ۷۰ درجه سانتیگراد که میکروب‌ها زین می‌روند، گذشته است. از صورتی نبودن و شفاف بودن آب گوشت و مرغ اطمینان حاصل کنید. بهتر است برای تعیین دمای غذا از دماستج استفاده کنید.
- غذاهایی را که می‌خواهید دوباره مصرف کنید، هنگام مصرف مجدد، به خوبی گرم کنید.

چرا؟

می‌توان گفت پخت کامل مواد غذایی، تمامی میکرووار گانیسم‌های موجود در غذا را از زین می‌برد. مطالعات نشان داده است که رساندن دمای غذا به ۷۰ درجه سانتیگراد می‌تواند به ما اطمینان دهد که غذا از نظر وجود میکرووار گانیسم‌های سالم است. غذاهایی که نیاز به توجه بیشتری دارند شامل: گوشت چرخ شده، گوشت بریان، گوشت همراه با مفاسل و ماقیان به طور درسته می‌باشند.

۴ کلید

غذاها را در دمای مناسب و سالم نگهداری کنید.

- غذاهای پخته را در دمای اتاق بیش از ۲ ساعت نگهداری نکنید.
- هر گونه مواد غذایی پخته شده و فاسد شدنی را در بخشال قرار دهید.
- غذاهای پخته شده را برای مصرف دوباره، در دمای بیش از ۶۰ درجه گرم کنید و ترجیحاً به دمای جوش برسانید.
- مواد غذایی را برای زمانی طولانی حتی در بخشال نگهداری نکنید.
- اجازه ندهید که مواد غذایی منجمد در دمای اتاق به تدریج از حالت انجماد خارج شوند.

چرا؟

میکروارگانیسم‌ها خیلی سریع در دمای اتاق رشد می‌کنند ولی در دمای کمتر از ۵ درجه سانتیگراد و بیش از ۶۰ درجه قادر به ادامه حیات نبوده و یارشد آن‌ها متوقف می‌شود. تعداد اندکی از میکروارگانیسم‌ها خطرناک می‌توانند در دمای کمتر از ۵ درجه سانتیگراد قابلیت رشد و نمو داشته باشند.

۵ کلید

همیشه از آب سالم و مواد خام سالم برای تهیه غذا استفاده نمایید.

- همیشه از آب سالم استفاده کنید.
- همواره از مواد غذایی تازه و سالم استفاده نمایید.
- مواد غذایی فرآیند شده سالم مانند شیر باستوریزه مصرف نمایید.
- میوه و سبزیجات را به خوبی بشویید، بخصوص اگر آن‌ها را خام مصرف می‌کنید.
- مواد غذایی را بعد از تاریخ انقضا مصرف نکنید.

چرا؟

مواد خام از جمله آب و بخ ممکن است به میکروارگانیسم‌ها زیان آور و مواد شیمیایی آلوده شده باشند. مواد شیمیایی زیان آور در غذاهای دست خورده و کپک زده ممکن است بوجود آیند. دقت در انتخاب غذاهای خام و استفاده از راه‌های ساده ای مانند شستن و پوسن گرفتن به حد قابل ملاحظه‌ای از خطرات می‌کاهد.

نتیجه گیری:

روز جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۵، فرستی است تا به کسانی که در بخش‌های مختلف دولتی کار می‌کنند، کشاورزان، تولید کنندگان، توزیع کنندگان، مخصوصان بهداشت و سلامت در مورد اهمیت این‌می مواد غذایی و هر چیزی که می‌تواند در احساس امنیت و اعتماد به غذای بشقاب (سفره) نقش داشته باشد، هشدار داده شود.

مهارت مدیریت استرس

مریم امیدی، مسئول برنامه جلب مشارکت مردمی، معاونت پهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان
دکتر عرقیه اخباری، کارشناس مسئول واحد سلامت روانی اجتماعی و اعتیاد، معاونت پهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان
مریم میرزاچی، کارشناس سلامت روانی اجتماعی و اعتیاد، معاونت پهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان

اهداف آموزشی:

امید است خوانندگان محترم پس از مطالعه مقاله بتوانند:

- ۱- راه های مقابله با استرس آشنا شونند.
- ۲- عوامل استرس زارا شناسایی کنند.
- ۳- علایم شایع استرس را شناسایی کنند.
- ۴- اهدکار های مدیریت استرس و برخی تکنیک های ساده برای کاهش نشانه های استرس را بدانند.

مقدمه

زندگی ما همواره با تغییرات و دگرگونی هایی همراه است که برای سازگاری با این تغییرات نیازمند توانایی و مهارت هستیم.

بنابراین هر فرد در طول زندگی خود همواره نیاز دارد تا خود را با تغییرات و شرایطی که برایش به وجود می آید سازگار سازد. به دست آوردن چنین تعادلی به جسم و روان فشار وارد می کند و در صورتی که فرد نتواند با استرس های زندگی خود به درستی برخورد کند، ممکن است چهار بیماری های مختلف جسمی و روانی شده و با مشکلات دیگری نیز رویه رو شود.

تغییراتی که در زندگی ما رخ می دهد و موجب بروز استرس می شوند لزوماً منفی و ناخواهایند نیستند، بلکه بسیاری از آن ها ممکن است مثبت و خواهایند باشند، به عنوان مثال ورود به دانشگاه که برای بیشتر دانشجویان اتفاقی خواهایند است، نیز موجب استرس می شود.

چه عواملی باعث ایجاد استرس می‌شود؟

بعضی از شایع ترین عوامل استرس زا عبارتند از:

- هرگونه تغییر عمده در زندگی
- مسئولیت های بیش از حد
- مرگ یک عزیز
- بیماری
- تنها بی
- عوامل فیزیکی: محل های شلوغ، گرمای سرمای شدید، نور شدید یا سروصدای زیاد

علایم شایع استرس

استرس می‌تواند بعضی از نشانه‌های زیر را بوجود آورد، شدت و نوع علایم آن در افراد متفاوت است:

-نشانه های جسمی: گرفتگی یا انقباض (گلو، سینه، شکم و مانند این‌ها)، احساس درد (در ناحیه سر، گردن و کمر)، تپش قلب، خستگی و احساس کوفتگی، تعربی بدن بخصوص در کف دست‌ها، ناراحتی معده و گوارش، خشکی دهان و مانند این‌ها.

-نشانه های روان‌شناسی و رفتاری: ناتوانی در توجه و تمرکز، ضعف حافظه، اختلال در یادگیری، ناتوانی در خواب رفتن یا بیداری های مکرر شبانه، دیدن کابوس، تحریک پذیری و بی قراری، رفتارهای بازگشته (مانند: جویدن ناخن، مکبden شست و مانند این‌ها). دوری کردن از جمع.

راهکارهای کاهش استرس:

چه چیز باعث ایجاد استرس در شما می‌شود؟

برای کنترل کردن استرس لازم است دلایل آن را بشناسید. فشارهای زندگی روزمره که موجب استرس می‌شوند عوامل استرس زانمایده می‌شوند. عوامل

استرس زا چه بزرگ و چه کوچک می‌توانند زنگ خطری برای زندگی شما باشند. این عوامل ممکن است مردم، محل‌ها، موقعیت‌ها، وقایع، احساسات یا حتی روش فکر کردن باشند. هر فرد عوامل استرس زای منحصر به فرد خود را دارد. آنچه در شما استرس ایجاد می‌کند ممکن است برای دوستان، همکاران یا خانواده شما استرس زانباشد.

عوامل استرس زای خود را شناسایی و بیگیری کنید. جدولی جهت ثبت عوامل استرس زا تهیه کنید که از سه ستون تشکیل شده است. در هر یک از ستون‌های جدول این موارد را یادداشت کنید: عامل استرس زا، تاریخ و زمان وقوع، واکنش (رفتار) فرد در برابر استرس. این جدول به شما در پیدا کردن عوامل استرس زای خاص خودتان کمک می‌کند. به مدت یک هفته هر چیزی را که فکر می‌کنید در شما احساس استرس به وجود آورده چه کوچک و چه بزرگ یادداشت کنید. تاریخ و زمان استرس را نیز یادداشت کنید. واکنشی را که نسبت به استرس از خود نشان داده اید نیز ثبت کنید. بدین ترتیب تا پایان هفته، عوامل استرس زای خود را چگونگی واکنش تان را نسبت به آن‌ها خواهید شناخت.

نحوه واکنش در برابر عوامل استرس زا به خود فرد بستگی دارد. یاد بگیرید که بر استرس هایاتن بهتر مسلط شوید. با تمرین می‌توانید بهتر استرس هارا کنترل کنید و با آن‌ها کنار بیایید. شما می‌توانید در برابر موقعیت‌های استرس زا واکنش مناسب نشان دهید. برای این کار، یکی از راه‌های زیر را انتخاب کنید:

۱- پذیرفتن عامل استرس زا

گاهی نمی‌توان از بعضی عوامل استرس زا جلوگیری کرد. مثلاً مرگ یکی از عزیزان یا از دست دادن شغل. در این موارد آنچه را که برایتان اتفاق افتاده نمی‌

-زندگی را با تمرکز بر انجام فقط آنچه که می‌خواهید و لازم است انجام شود ساده‌تر کنید.
-هر روز فهرستی از کارهایی را که می‌باشید انجام دهید تهیه کنید. — روی انجام آنچه که در آن فهرست آمده تمرکز کنید.
-فهرست کارهای روزانه تان را اولویت بندی کنید.
هر روز ابتدا فقط برای انجام مهمترین کارها اقدام کنید -کارهای مشابه را ادغام کنید. مثلاً چند مأموریت را در یک سفر انجام دهید.
از دیگران بخواهید با وقت قبلی شما را ببینند نه اینکه سرزده به سراغتان بیایند.
اگر کارهایتان بیش از حد توانان اشت از دیگران کمک بگیرید.
-کارهای بزرگ یا اهداف بلند مدت را به اجزاء و مراحل کوچک تر تقسیم کنید. سپس بکوشید تا هر بار فقط یک مرحله جلو بروید.
برای انجام هر کار وقت کافی اختصاص دهید و در هر فاصله زمانی فقط یک کار را انجام دهید در ذهن خود از قبیل مجموعه کنید که چگونه می‌خواهید خود را برای اداره یک برنامه زمان بندی شده، پیش از آنکه زمانش فرا برسد آمده کنید. برای آماده کردن خود آنچه را که مجسم کرده اید تمرین کنید.

۴- سازگار کردن خود با عامل استرس زا

در بیشتر موارد می‌توانید خود را با عامل استرس زا سازگار نمایید. به این ترتیب که با تغییر نحوه تفکر یا عملکردتان آن عامل را قابل تحمل می‌سازید. به طور مثال ممکن است این هفتنه مجبور به چند ساعت اضافه کار باشید و در عین حال احساس می‌کنید که توان و حوصله کار بیشتر را ندارید. بعضی از روش‌هایی که می‌توانید با چنین احساس استرس زایی کنار بیایید عبارتند از:
از خود پرسید: ارزشش را دارد خود را با خاطر این سئله ناراحت کنم؟ و اگر ندارد، با احساس امیدوارانه تر و شادتری با آن برخورد کنید.

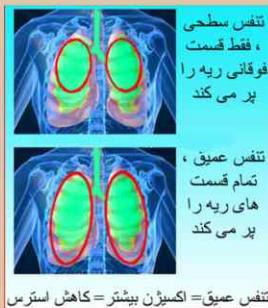
توانید به حالت اول بازگردانید اما می‌توانید با پذیرفتنش، آن را قابل تحمل تر کنید.
-بگذرانید که احساستان طبیعی است.
در صورت از دست دادن چیزی مثل فقدان یک عزیز، وقت کافی برای ابراز اندوه و تخلیه خودتان بگذرانید.
-با یک دوست قابل اعتماد یا یک مشاور حرفه‌ای درباره آن عامل استرس زا صحبت کنید.
-عوامل استرس زا دیگری را به یاد آورید که در ابتداء نمی‌توانسته اید آن ها را کنترل یا پیشگیری کنید و این که چگونه با آن ها کنار آمدید.

۲- دوری کردن از عامل استرس زا

بعضی از عوامل استرس زا را نمی‌توانید کنترل کنید. مثل ترافیک. اما بعضی اوقات می‌توانید خود را از موقعیت‌های استرس زا دور کنید. برنامه ریزی خوب اساس کار است. توصیه‌های زیر را تجربه کنید:
-برنامه یا مسیر تران را طوری تغییر دهید که با عامل استرس زا (مانند ترافیک) برخورد نکنید.
-یاد بگیرید که بدون احساس گناه به دیگران «نه» بگویید.
-از کسانی که خبیلی وقتتان را می‌گیرند و نیروی شما را هدر می‌دهند دوری کنید.

۳- تغییر دادن عامل استرس زا

گاهی می‌توانید تغییری در چگونگی برخورد با عامل استرس زا به وجود آورید. به طور مثال ممکن است موقع انجام یک کار تلفن‌های زیادی به شما بشود. در این حالت ببینید آیا کسی می‌تواند تلفن‌های شمارا پاسخ دهد و پیام هارا بگیرد. پاسخ تلفن‌ها را می‌توانید در فرصت مناسب تری بدھید. بعضی توصیه‌های دیگر عبارتند از:

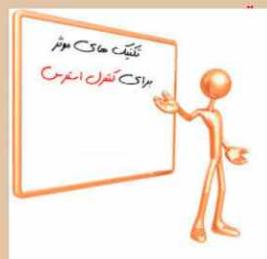

- ۱) در حالتی راحت بنشینید. یک دست را روی قفسه سینه و دست دیگر را روی شکم قرار دهید.
- ۲) از راه بینی نفس بکشید. دست روی شکم باید بالا باید و دست روی قفسه سینه حرکت کمی بکند.
- ۳) از طریق دهان بازدم داشته باشید و هوا را با فشار زیاد از دهان بیرون بدهید.
- ۴) به تنفس با این روش ادامه دهید. همان طور که بازدم می کنید آرام آرام بشمارید. اگر در حالت نشسته انجام این تمرین دشوار است در حالت خوابیده این کار را انجام دهید.
- یک کتاب کوچک روی شکم قرار دهید. کتاب باید موقع دم بالا و موقع بازدم پایین باید.

-به چیزهای خوشایند زندگیتان فکر کنید. ممکن است چیزهای خوب و خوشایند را بیشتر از چیزهای بد و ناگوار بیابید.
از خود بپرسید آیا یک سال بعد هم این موضوع اهمیت دارد؟ و اگر ندارد بهتر است خود را دیگر درباره آن نگران نکنید.
خود را در یک موقعیت خوشایند و دلپذیر مجسم کنید. این تصویر به شما آرامش می دهد و بهتر می توانید استرس تان را تحمل کنید.
سعی کنید پیش از شروع کار، قدری تفکر و اندیشه نمایید و به خود آرامش دهید. سپس نفس عمیقی بکشید و آهسته تا تاهد بشمارید. این کار کمک می کند ذهنتان را پاک کنید و بهتر بتوانید برنامه ریزی کنید.

برخی تکنیک های ساده برای کاهش نشانه های استرس

تنفس شکمی:

هنگام استرس ممکن است نتوانید به راحتی نفس بکشید یعنی تنفس، سطحی شده و شما فقط از بخش فوقانی شش های خود استفاده می کنید . این مسئله باعث می شود که میزان اکسیژن در خون کاهش یابد و عضلات شما منقبض شوند. یکی از روش هایی که می تواند این منجر به کاهش این مشکل گردد تنفس شکمی است.

آرام سازی عضلانی:

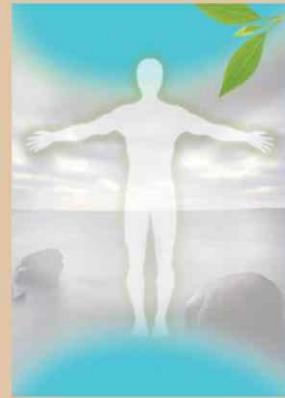
خود توجه کنید. به احساسات خود در این منطقه توجه کنید.

(۴) به آرامی عضلات پای خود را سفت کنید و به مدت ۱۰ ثانیه نگه دارید و سپس رها کنید.

(۵) برای لحظاتی در این حالت آرامش باقی بمانید و آرام و عمیق نفس بکشید.

(۶) وقتی آماده بودید توجه را به زانوها بدهید و توالی سفت و شل کردن عضله را انجام دهید.

(۷) این سفت و شل کردن ها را همراه با تنفس عمیق در سراسر بدن انجام دهید.

نتیجه گیری :

استرس امری اجتناب ناپذیر اما کنترل پذیر است که کنترل آن امری ضروری است و با توجه به مطالب گفته شده در مورد استرس، نشانه های استرس، عوامل استرس زاو راهکارهای مقابله با استرس، افراد می توانند با آگاهی، میزان تحمل استرس پذیری خود را افزایش داده و با به کار گیری راهکارهای عملی در جهت افزایش قدرت تحمل و فشار پذیری فردی و سازمانی خود گام برداشته واز این بابت در راستای سالم سازی محیط و ارتقای بهداشت روانی سازمان حرکت کنند تا انرژی هایی که ناخواسته صرف تنش های سازمانی می گردد در جهت ارتقای کمیت و کیفیت و تحقق مسئولیت های اجتماعی سازمان به کار گرفته شود.

: منابع

۱- اساویر احمد و همکاران، مهارت های زندگی و خانواده، مرکز مشاوره

دانشجویی دانشگاه علم و صنعت ایران

۲- فتحی لادن و همکاران، راهنمای عملی برگزاری کارگاه های آموزش

مهارت های زندگی ویژه دانشجویان، انتشارات دانزه (۱۳۸۵)

این تکنیک یک فرآیند دو قسمتی است که در آن به طور منظم عضلات بدن را سفت و شل می کنید. با تمرین منظم این تکنیک شما با تنش های مختلف موجود در بدنتان آشنا می شوید. این آگاهی به شما اجازه می دهد که نخستین نشانه های تنش عضلانی همراه با استرس را درک می کنید. همان زمان که بدن شما آرام می گیرد ذهنتان نیز در حالت خوب و آرامی قرار خواهد گرفت. شمامی توانید تنفس عمیق را با این تکنیک همراه کنید. اگر تاریخچه ای از اسپاسم های عضلانی یا مشکلات مرتبط با تنش های عضلانی داشته اید قبل از انجام این تمرین ها با پرشک خود مشورت کنید. بیشتر افراد کار را از پاها شروع می کنند و تا صورت ادامه می دهند.

(۱) لباس راحت بپوشید و در جایی آرام بگیرید.

(۲) آرام باشید، به آرامی دم و بازدم کنید و تنفس عمیق انجام دهید.

(۳) زمانی که آرام و آماده به شروع شدید، به پاها

مروی بـ غرقـ شدـگـی و پـیـشـگـیرـی اـزـ آـن

سیده زهرا حسینی، کارشناس آموزش سلامت، مرکز بهداشت لاهیجان، دانشگاه علوم پزشکی گیلان
احمد محمدی کارشناس جلب مشارکت مردمی، مرکز بهداشت لاهیجان، دانشگاه علوم پزشکی گیلان

امید است خوانندگان محترم پس از مطالعه مقاله بتوانند:

- ۱- علایم غرق شدگی را نام ببرند.
- ۲- دلایل غرق شدگی را بیان کنند.
- ۳- باکمک های اولیه در غرق شدگی آشنا شوند

مقدمه

سوانح و حوادث دومین علت مرگ و میر در کشور ما و سومین علت مرگ و میر در جهان است. پیشگیری از سوانح و حوادث بسیار ساده و کم هزینه تراز درمان است. انسان امروز بیشتر از گذشته در معرض سوانح و حوادث قرار دارد، سالانه حدود ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر به دلیل صدمات جان خود را از دست می دهند و حدود ۲ میلیون مجرح ناشی از حوادث در بیمارستان بستری می شوند که کودکان و نوجوانان از قربانیان اصلی حوادث هستند. دلایل بروز حوادث شامل: تصادفات رانندگی، غرق شدن، سوختگی، سقوط، مسمومیت و حیوان گزیدگی می باشند.

یکی از علت های مرگ و میر در فصل های گرم سال به ویژه در بین کودکان و نوجوانان غرق شدگی است و به دلیل ایجاد آسیب های مغزی در برخی از نجات یافته‌گان بیشترین تأثیر اقتصادی و بهداشتی را در بین حوادث دارد.

تعريف غرق شدگی

غرق شدگی بهقطع نفس در نتیجه فرو رفتن یا غوطه ورشن در آب یا مابعات دیگر گفته می شود. غرق شدن یا خفگی در آب ممکن است در دریا، رودخانه، استخر یا حوض حیاط منزه و آب اینبار اتفاق بیافتد و به دلیل نرسیدن کمک، موجب مرگ می شود.

وضعیت غرق شدگی در ایران:

در ایران غرق شدگی به عنوان یک مشکل مهم سلامت محسوب می شود. بر اساس آخرین گزارشات، غرق شدگی در ایران ۱۰۰ درصد از کل حوادث را به خود اختصاص میدهد. گروه سنی ۲۰-۲۴ سال با ۲۱ درصد بیشترین تعداد موارد غرق شدگی را به خود اختصاص می دهد. ۷۸ درصد از مصدومین مردان و ۷۲ درصد زنان بوده اند. اکثریت موارد غرق شدگی در محدوده خارج از طرح سالم سازی ساحل های دریا اتفاق می افتد. عوامل خطر: آگاهی از عوامل خطر پیش نیاز مهمی برای پیشگیری از غرق شدگی است:

سن: سن به عنوان یک از مهم ترین عوامل خطر غرق شدگی است. در بین کودکان زیر ۱۵ سال، گروه سنی ۱-۴ سال به عنوان برخطرین گروه در معرض خطر غرق شدگی محسوب می شود. غرق شدگی در این سن به طور عمده، مربوط به کوتاهی در نظارت والدین است. افزایش خطر در سن نوجوانی ممکن است به دلایل کاهش هر ایقت، افزایش استقلال، افزایش خطر بذیری و قرار گرفتن در معرض آبهای باز در زمان کار یا فراغت باشد.

در مناطق روستایی کودکان پیش دبستانی اغلب در داخل حوضچه های آب شرب حیوانات و نهرها، تانک های آب قدیمی و ظروف بزرگ ذخیره آب و رودخانه ها غرق می شوند.

جنس: میزان غرق شدگی در مردان دو برابر زنان گزارش شده است. که بدلالت کار کردن مرد ها در کنار آب های باز، تنها شنا کردن، مصرف الکل قبل از شنا، قایق سواری و شنا کردن در شب می باشد.

صرف الکل: رفتارهای مخاطره آمیز، در موارد غرق شدگی به خصوص در نوجوانان بسیار دیده می شود. استفاده از الکل حدود ۲۵۰ تا ۵۰۰ درصد مرگ های وابسته به تفریحات آبی در بین نوجوانان و جوانان با استفاده از الکل مرتبط است.

وضعیت اجتماعی: میزان بالای مرگ ناشی از غرق شدگی در مناطق روستایی در مقایسه با مناطق شهری در کشورهای با درآمد کم و متوسط به دسترسی به آب نسبت داده می شود.

فقدان تجهیزات ایمنی: فقدان تجهیزات ایمنی قابل استفاده یا در دسترس در وسایل حمل و نقل آبی نیز از عوامل خطر ساز محسوب می گردد. استفاده از وسایل شناور کننده مانند جلیقه نجات، در همه کشتنی ها چه حمل و نقل، چه تفریحی ضروری است.

قایق ها و کشتی های غیر ایمن: سالانه حادثی در نتیجه حمل و نقل در قایق های کوچک و غیر ایمن و بازدحام رخ می دهد. این حادث شمار مشخصی از مرگهای ناشی از غرق شدگی را به خود اختصاص می دهد. متابفانه در کشورهایی با سطح درآمد پایین و از گونی قایق هنگام عبور از رودخانه به خصوص در فصل های بارانی یا هنگام تعطیلات موضوعی پیش پا افتاده به حساب می آید.

صرع: ابتلا به بیماری صرع در افزایش خطر مرگ ناشی از غرق شدگی موثر شناخته شده است.

علایم غرق شدگی:

یدن کسی که در آب به طور غیر طبیعی دست و پا می

دلایل غرق شدگی

- عدم توانایی در شنا کردن
- افتادن در آب به دلیل شکستگی بخ
- ضربه خوردن و آسیب دیدن در حین شنا کردن و شیرجه زدن
- طوفانی بودن دریا

عدم توجه به جریان های شکافنده: امواج دریا بعد از حرکت به ساحل باید آب را دورباره به داخل دریا برگرداند و برای این منظور در نقاطی از ساحل، به صورت غیر قابل پیش بینی، درون آب دریا آبراهه هایی به طرف دریا ایجاد می شود که آب با سرعت زیادی برخلاف جهت امواج جریان می باید. که به آن ها جریان های ساحلی، شکافنده یا مرگبار گویند. در بسیاری از نقاط جهان به ویژه سواحل دریای خزر، تلفات جانی بسیاری به بار می آورد.

زندگی سرش مدام به زیر آب می رود و بالام آبد و با کسی که مدت زیادی صورتش در داخل آب قرار دارد، می تواند هشداری باشد به این معنی که با یک مورد غرق شدگی مواجه هستم. در هنگام غرق شدگی اندما فرد به علت کمبود اکسیژن دچار استرس و هراس می شود و به طور غیرطبیعی تقلا می کند. سه دقیقه پس از ماندن در زیر آب، کاهش هوشیاری رخ می دهد و پس از بازگشت شش دقیقه آسیب های مغزی شروع می شود. چند دقیقه بعد ضربان قلب هم نامنظم و بیپار خون مختل می شود. لب ها و پوست رنگ پریده با آبی رنگ، سرفه همراه با خلط، کاهش هوشیاری، قطع تنفس و یا دشواری تنفس و ضربان قلب نامنظم برای کسی که حتی در کنار ساحل و خارج از آب قرار دارد هم می تواند علامت غرق شدگی باشد. با این همه بسته به سن و جنس، وضعیت جسمانی، دمای آب و مدت قرارداشتن در زیر آب شدت علامت برای افراد گوناگون متفاوت است.

برخی نشانه های قابل رویت این جریان ها عبارت است از:

آب در محل جریان شکافنده، آرام و بدون موج است، رنگ آب در محل جریان شکافنده با تقدیم نقاط فرق دارد. خطی از آب کف آلود، خزه یا زیاله در محل جریان شکافنده به سمت دریا حرکت می کند. امواجی که به سمت ساحل می آیند، در محل این جریان دچار شکست می شوند. در سواحل ماسه ای علایمی شبیه اشکال هلالی وجود دارد. در قسمت نوک هلال جریان شکافنده تشکیل می شود.

کمک های اولیه

نجات به موقع غریق و انجام صحیح کمک های اولیه، مهم ترین عوامل در رویارویی با اورژانس غرق شدگی هستند.

- ضمن حفظ خونسردی، هرچه سریعتر درخواست کمک کنید. (با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید).

- سعی کنید ببین خطر ترین راه را برای نجات مسدود انتخاب کنید تا حدامکان خودتان درون آب نروید در صورت امکان با حفظ ایمنی خود، دست فرد غرق شده را بگیرید، در غیر این صورت طناب، یک تکه چوب و یا یک شاخه درخت درون آب بیندازید تا او را بپرسانید.

- چوب یا قاچق را در کار قربانی قرار داده از کشیدن بیمار به داخل قایق خودداری کنید، زیرا احتمال برگشت قایق و افتادن هر دوی شما در داخل آب وجود دارد.

- اگر دوره غریق نجات دیده اید می توانید برای نجات غریق وارد آب شوید، در غیر این صورت احتمال آسیب به خود شما بیشتر خواهد بود.

- اگر نیاز است که برای رسیدن به غریق شنا کنید، جلیقه نجات پوشید و وارد آب شوید، غریق را از پشت بغل کرده و به او نزدیک شوید، سعی کنید او را آرام نمایید زیرا غریق متوجه می تواند شما را غرق کند.

- اگر تصور می کنید که سوتون مهره وی آسیب دیده، دستان را زیر چانه وی قرار داده و صورت او را بالا بگیرید به گونه ای که سر، گردن و بدن در یک راستا باشد.

- بهترین راه برای نجات غریق قرار دادن وی بر روی یک تخته شناور است.

- زمانی که غریق را از آب ببرون کشیده، سر و گردن او را حمایت کرده و بی حرکت نگاه دارید (احتمال آسیب به سر و گردن بسیار زیاد است).

- به او تنفس دهان به دهان پدهید و در صورت عدم وجود نبض احیای قلبی - ریوی را آغاز نمایید. سپس او را به پهلوی چسب بخوابانید و در صورت امکان او را بی حرکت نگاه دارید.

- در صورتی که مصدوم استفراغ کرد، دهان او را پاک نمایید.

- لباس های سرد و خیس را خارج کنید و مصدوم را با پتو بپوشانید.

راه‌های پیشگیری از غرق شدگی:

- شنا یاد بگیرید و به کودکان نیز آموزش دهید.
- هیچ گاه به تنها بی در دریا، در ریاچه و استخر شنا نکنید.
- فقط در مناطق ساحلی سالم سازی شده و در ساعات حضور غریق نجات شنا کنید.
- حتی برای لحظه‌ای هم کودکان را کار آب رها نکنید.
- به علاوه هشدار دهنده (بنر، پرچم، تابلو و مانند این‌ها) توجه کنید.
- در هنگام استفاده از قایق، جت اسکی و مانند این‌ها حتماً جلیقه نجات بپوشید.
- قبل از شیرجه، عمق آب را بسنجید. در عمق بیشتر از $2/5$ متر شیرجه نزنید.
- به جریان‌های شکافنده و مرگبار در آب توجه کنید.
- هنگام شنا از شوخی‌های خطرناک که باعث بر هم خوردن تعادل می‌شود بپرهیزید.

نیچه‌گیری

توجه به این نکته که غرق شدگی سومین علت مرگ ناشی از حوادث غیرعمدی در جهان و اولین علت مرگ کودکان در برخی کشورهاست، اقدامات پیشگیری کننده را بسیار با اهمیت و ارزشمند می‌کند.

منابع:

- ۱- مرکز مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی، بهار ۱۳۹۲
- ۲- کمک‌های اولیه و اصول پیشگیری از حوادث شایع در فصل تابستان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تابستان ۸۸
- ۳- فصلنامه بهورز ۱۳۹۰
- ۴- www.zums.ac.ir
- ۵- www.mums.ac.ir

این میوه یکی از منحصر به فردترین میوههایی است که در رنگهای گوناگون و اندازه‌های مختلف در بازار وجود دارد. علت این همه رنگی که خداوند در تک تک میوه‌ها قرار داده‌بی حکمت نیست و هر رنگ خواص مغایر برای بدن دارد.

خواص مشترک انگور در رنگهای مختلف

تمام انواع انگورها در رنگ‌های مختلف و با گونه‌های متنوع، همگی دارای خواص مشابهی می‌باشند مانند اثرات آنتی اکسیدانی، ضدالتهابی، ضدمیکروبی و نیز پیشگیری از بیماری قلبی عروقی، کنترل قند خون و افزایش طول عمر هستند. آنتی اکسیدان‌ها موادی هستند که رادیکال‌های آزاد (مواد زیان آور در بدن) را تخریب می‌کنند. رادیکال‌های آزاد همچنین در بروز عارضه پیری و مشکلات سیاری از قبیل بیماری‌های قلبی و سرطان دخیل هستند. آنتی اکسیدان‌ها موجود در هسته انگور قادر به خنثی سازی تأثیر رادیکال‌های آزاد هستند و از بروز اغلب عوارض آن‌ها جلوگیری می‌کنند.

آشنایی با خواص انگور

انگور ابر فلکن هلالیه انگور صد قند‌های مختلف، املاح معدنی و مجموعه‌ای از عناظر و ترکیبات سودمند است انگور دارای ویژگی‌های آبی، سی، دی و املاحی مانند آهن، منیزیم، منگنز، کلر، ید، آرسنیک، فسفر و سیلیس است.

انگور سبز و انگور زرد

علاوه بر موارد ذکر شده در بالا که در تمام انواع انگورها وجود دارد، انگور سبز یا زرد دارای موادی است که از ابتلاء به پوکی استخوان پیشگیری می‌کند و روند تخریب بافت‌های استخوانی را به تأخیر می‌اندازد.

انگور قرمز و انگور سیاه

در میوه ها ترکیب هایی به نام "فیتو کمیکال" وجود دارد. این ترکیب ها جزو سیستم ایمنی گیاه محسوب می شوند. سیستم ایمنی، گیاه را که در مقابل آفت ها، قارچها و انگلها حفظ می نماید و مولد عطر، طعم و رنگ گیاهان است. فیتو کمیکال های موجود در انگور سیاه دارای خواص آنتی اکسیدانی مختلفی می باشند و از راه های مختلف نقش خود را برای زدودن رادیکال های آزاد و مقابله با سرطان انجام می دهد.

انگورهایی که رنگ بنفش و قرمز دارند دارای ماده ای به نام "آنتوسیانین" هستند؛ این ماده در تمشک هم وجود دارد که وقتی وارد بدن می شود، می تواند از بروز مشکلات بسیاری مانند ناراحتی های قلبی - عروقی، لخته شدن خون و حتی دیابت پیشگیری کند. به همین دلیل است که می تواند از خواص منحصر به فرد انگور رنگی نسبت به انگورهای زرد به وجود آنتوسیانین اشاره کرد.

در کل مصرف انگورهای رنگین ترمی تواند برای بدن مفیدتر باشد و به عبارت ساده تر تمام میوه ها و سبزیجاتی که به رنگ نارنجی، قره زی یا بنفش هستند، خاصیت آنتی اکسیدانی و ضدپیری بیشتری داشته و مفیدتر می باشند.

صرف انگور در بیماران دیابتی

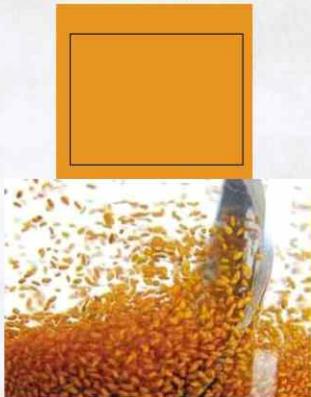
این تفکر اشتباхи است که برخی افراد می گویند قند انگور می تواند سبب چاقی یا افزایش قند خون شود برای افراد دیابتی به طور مثال گفته شده که به طور مثال در روز ۳ واحد میوه مصرف کند؛ می تواند یک واحد آن را انگور انتخاب کند و سایر واحدها را از دیگر میوه ها بهره بگیرد تا نوسان قند خون کمتر باشد.

صرف انگور در رژیم لاغری

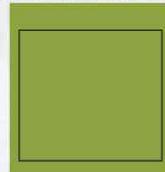
این موضوع هم که گفته می شود انگور چاق گشته است درست نیست. قند انگور هم مانند سایر میوه ها است و می تواند مانند یکی از واحدهای میوه در طول روز مصرف شود. قند موجود در انگور به ویژه انگور خشک یا کشمش می تواند از کاهش شدید قند خون و نوسان های آن پیشگیری کرده و دقت و تمرکز را به ویژه در دانش آموزان در فصل امتحان افزایش دهد.

شربت خاکشیر

شربت خیار سکنجی‌بین با طعم نعناع

شربت تخم شربتی

شربت‌های خانگی تابستانی

شربت‌های خانگی مناسب برای روزهای گرم فصل گرما می‌باشند که علاوه بر خاصیت کاهش عطش و رفع تشنگی خواص بسیار دیگری نیز دارند.

شربت خاکشیر

مواد لازم: خاکشیر، آب، شکر، گلاب، آبلیموی تازه، قالب‌های بخ (اندازه‌های مواد به دلخواه هستند).

روش تهیه:

اول باید خاکشیر را بشویید. به این صورت که خاکشیر را به مدت ۱ تا ۲ ساعت خیس کنید تا خاکشیرها ته نشین شوند سپس چندین بار به آرامی آب آن را خالی کرده و دوباره آب ببریزید. هنگام شستن خاکشیر باشدید مرآقب باشید زیرا خاکشیرها تمایل زیادی به در رفتن دارند و اگر دقت نکنید بیشتر خاکشیرها از دست می‌روند. سپس در پارچه خاکشیر، آب، شکر و مقداری گلاب و آبلیموی تازه ریخته و هم بزنید تا شکر حل شود. بعد قابل‌های بخ را به آن اضافه کنید تا شربت شما خنک شود. این شربت، شربتی مفید در برابر گرمایشی است.

خواص خاکشیر

این دانه‌ها با کمی شکر، گلاب و آب سرد بسیار ملین و خنک بوده و از سرگیجه، تب، بی‌حالی، تهوع و بی‌اشتهاای ناشی از گرمایشی می‌کاهند. همچنین تنظیم کننده دستگاه گوارشی بوده و ایتلای معده را به بیماری‌ها مرتفع می‌سازد. دانه‌های خاکشیر وقتی در مجاورت آب قرار می‌گیرند می‌توانند چندین برابر وزن خود آب جذب کرده و متورم شوند. در نتیجه این دانه‌ها آب زیادی را در بدن نگه داشته و وقتی بدن به تعریق افتاده و با کمبود آب مواجه می‌شود از ذخیره آب آنها استفاده می‌کند؛ بنابراین مصرف این شربت در روزهای گرم سال و در ساعات اوج گرما که مجبور به خروج از منزل هستید یا اگر به گرما حساسیت دارید توصیه می‌شود.

شربت خیار سکنجین با طعم نعناع

مواد لازم برای یک نفر:

خیار (۲ عدد)، لیموترش (یک عدد)، سکنجین یا عسل (نصف فنجان)، عرق نعناع یا گلاب (نصف فنجان)

روش تهیه:

ابتدا لیموترش را پوست بگیرید و فیله آن را جدا کرده و همراه عرق نعناع درون پارچ مخلوط کن بريزید. پس از آن خیار را خوب شسته و آن را داخل پارچ اضافه کرده و آن را با هم مخلوط کنيد. بعد از مخلوط شدن اين مواد، آنها را درون لبوان بريزید و مناسب با ذائقه خود سکنجین به لبوانها اضافه کنيد. می توانيد به جای سکنجین از عسل نيز برای شيرین کردن طعم آن استفاده کنيد. افزوzen نصف فنجان عرق نعناع به شربت سکنجین علاوه بر آن که عطر دلنشين و مطبوعي به شربت می بخشد، می تواند در تسكين سردردهای ناشی از گرمای هوا که در ماه های گرم سال میان مردم متداول است بسيار موثر باشد. اضافه کردن فیله لیموترش به شربت سکنجین و خیار علاوه بر آن که خاصیت ضدآسیه عرق نعناع را فرازیش می دهد بلکه به تقویت عملکرد بقدام و پانکراس نيز کمک می کند و تأثیر زیادي در کاهش حرارت درونی بدن و افزایش میزان نشاط و شادابی فرد دارد.

شربت تخم شربتی

آب ۱/۵ لیوان، تخم شربتی ۱/۵ قاشق غذا خوری، آب لیموی تازه ۱/۵ قашق غذا خوری، عسل یا شکر به اندازه دلخواه

روش تهیه:

ابتدا باید تخم شربتی را خیس کرده و بشویید. در یک ظرفی که رایا آب مخلوط کرده و هم بزنید. ۱۰ تا ۱۵ دقیقه صبر کنید تا تخم شربتی ها خیس بخورند. در این حالت می بینيد که یک ماده زله مانندی دور تخم شربتی ایجاد شده و لعاب دار شده است. سپس آب آن را خالی کنيد. با این کار خاشاک و چوب های ریز جدامی شوند، دیگری خالی کنید. تخم شربتی ها را در ظرف دیگری خالی کنید، نیاز است که چند بار این عمل را تجاهم دهید تا تخم شربتی به طور کامل شسته و تمیز شوند، سپس آب، تخم شربتی، آب لیمو و عسل یا شکر را با هم مخلوط کرده و خوب هم بزنید. به شربت يخ اضافه کنيد و میل نمایيد. شما می توانيد تخم شربتی را به هر شربتی که دوست دارید اضافه کنید و بعد از گذشت حداقل دو دقیقه بتوشید. تخم شربتی را می توانيد به عرق بپیدم... کن نیز اضافه نمایيد که خواصی مانند: آرام بخشی، ضد گمزدگی و مقوی قلب دارد.

خصوصیات تخم شربتی:

تخم شربتی دارای مقدار فراوانی پروتئین، آهن، پتاسیم و کلسیم است. تخم شربتی منبع فوق العاده کلسیم است به طوری که مقدار کلسیم آن ۵ تا ۶ برابر بيشتر از شیر است، و همچنین دو برابر بيشتر از موز بپاتاسیم داشته و سه برابر بيشتر از اسفناج آهن دارد... همین دانه های ریز سیاه، قند خونتان را انتظامی می کند و شما را از ابتلایه دیابت نوع ۲ در امان نگه می دارد. علاوه بر این تخم شربتی با دفعه مواد زاید بدن از طریق روده ها به عملکرد خوب آنها کمک می کند. پزشکان به افرادی که مشکل ورم معده داشته و مبتلا به برخی مشکلات گوارشی مثل نفخ عدم کار کرد منظم روده ها، سوء هاضمه، بیوست هستند، توصیه می کنند که با استفاده از تخم شربتی، بر این مشکلات غلبه کنند. اگر می خواهید لاغر شوید به تخم شربتی اعتماد کنید به خاطر این که فيبر موجود در آن باعث احساس سیری در فرد می شود.

تجویح: فراموش نکنید در مصرف هر ماده عالی هم بهتر است رعایت اعتدال را در نظر داشته باشید. در صورتی که داروی خاصی مصرف می کنید، حتماً با پزشک مشورت نمایید.

منابع:

Mr-plante

<http://www.tebyan.net>

<http://hamshahrionline.ir>

آثار داوطلبان سلامت

قالب

کتاب های «جوهر طنز»، انتشارات آوای کلار و «از خاطره نویسی تا داستان نویسی» انتشارات چشمۀ آدینه، نوشته دکتر ابوالقاسم غلامی مایانی، داوطلب متخصص مرکز بهداشتی درمانی شهید راست روش، مرکز بهداشت شماره یک کرج (معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی البرز) منتشر شد.

نهیه بسته‌ی آموزشی توسط داوطلب سلامت افغانه

فرزانه نوری متولد ۱۳۷۶ در سال ۱۳۸۳ از کشور افغانستان به ایران مهاجرت نموده و در یکی از مناطق محروم کاشان ساکن شدند. با توجه به نیاز فراوان به داوطلبان سلامت افغانه برای ارتقای سطح سلامت خانوارهای غیرایرانی از تیر ماه سال ۹۱ توسط پرسنل بهداشتی پایگاه بهداشت صمیمی شناسایی و جذب گردیدند. نامبرده یکی از افراد علاوه‌مند و پر تلاش می‌باشد که علاوه بر تحصیل در رشته ادبیات فارسی، در راستای شرح وظایف و حتی فراتر از آن فعالیت می‌نماید.

از جمله فعالیت‌های ایشان تهیه مجموعه‌های آموزشی برای انتقال هر چه بهتر مطالب به خانواده‌های غیر ایرانی است که تصویر زیر یکی از فعالیت‌های او می‌باشد.

شعر

کارشناس ادبی: دکتر محمد رضا سلمانی ندوشن

ای به ولای تو همه مقتدا
ای ز کرامت همه را منجلی
حضرت حق نام تو نیکو نوشت
روشنی دیده بابا تویی
عالی از بهر تو موجود شد
روی به درگاه خدا در حضور
از همه آفات حذر گشته ای
شمۀ ای از نور هویدا شده
راه حقیقت تو بیام وز چند
چهره زنگار تو مستور کن
دست مرا جان حسینت بگیر

فاطمه ای دخت رسول خدا
فاطمه ای ره رو راه علی
برتری از صدر زنان بهشت
ای به فلک زهره زهرا تویی
ای که خدا بهر تو خشنود شد
ای ز عبادت به چنان شوق و شور
ام ایهای پدر گشته ای
روز زن از نام تو زیبای شده
خواهر رم از فاطمه آموز پند
بخل و حسد را تو ز خود دور کن
ای تو به محشر همه را دستگیر

اعظم زحمتکش داوطلب سلامت مرکز بهداشتی درمانی سلطان امیر احمد،

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان

سجاد رو د

پیاده رفته تا فرا محله
برای هفتنه ی بهداشت این جا
شوند الگو برای نسل فردا
بیالند و بینند راه اسراف
کار رود و جنگل یا کناره
نگیرند بهر این کار هی بهانه
واين یاران و مسئولين دانا
برای يادگاران نسل فردا

به هم راه بزرگان محله
رفیقان عزيز رابط ما
کمک کردند تا گردن آگاه
به سجرود و به جنگل های اطراف
پير هيزنداز پخش زباله
كنند تفكیک هر يك را دوباره
به ياري خداوند توانا
شود او وضع باز اين جا

سمیه محمدزاده داوطلب سلامت خانه بهداشت کوهپایه سرا (مرکز گلوگاه)،
معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بابل

شعر نو

ديگر ديدن دانه هاي سفيد برف ، زيبايي ندارد
و كويدين باران به پنجره ، تازگى
سردي زمستان معنا ندارد
آه كشيدن سخت نیست
ديهدن اخم ها ناراحتت نمی کند
لبخند هم بالب ها آشنايي ندارد
باراني بودن چشم ها اهميتي ندارد
ديگر دنيا پر از تكرار تكرارهاست
و تكرار ، جذابيتي ندارد

دیگر نگاه به آسمان آبی تماشایی نیست

زندگی شادابی ندارد

با هم بودن قشنگی ندارد

نهایی قابل قبول است

ذوق داشتن ، هیجانی ندارد

و در دوستی گرمایی احساس نمی شود

در سردی قلب ها ، عشق سادگی دیرینش را ندارد

عشق مخلصانه

همراه می شود با ، این جمع پر حرارت

که دوان دوان است، تا حفظ کند سلامت

از خود گذشتگی را در ک کند

و در لحظه‌ی سخت هم، میدان را ترک نکند

خدمت به خلق، برایش افتخار است

و دوستی و محبتی، بر مردم آشکار

اعمال نیکش ، جاودانه است

که عشقش به هم نوع ، مخلصانه است

داوطلب است، بی هیچ و نامی و نشانی

و انتقال پیام آسان نیست

با شادی تولد، او هم شاد می شود

و همدرد در دمندان است

داوطلب بودن ، اتفاف وقت نیست

کسب تجربه است ، در میان دل مشغولی ها

آمنه محروم داوطلب سلامت مرکز بهداشتی درمانی کلاته شهرستان دامغان،

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی سمنان

چنگل قلیه یا قلیه چندر،
نوعی غذای محلی مازندران است
که این غذا از لحاظ ظاهری شبیه آش است.

غذای محلی مازندران

رمه حجین زاده، کارشناس جلس شمارکت
معاونت پهداشت دانشگاه علوم پزشکی مازندران

چنگل قلیه

مواد لازم برای ۶ تا ۸ نفر:

چندر : (ترجیحاً متوسط) ۳ عدد

باقالی : دو پیمانه

عدس : یک پیمانه

شنبیله : یک دسته

نعناع : یک دسته

تره : یک دسته

جعفری : یک دسته

رب انار : یک تا ۲ قاشق غذاخوری (بنا به ذائقه افراد)

پیاز : ۲ عدد بزرگ

فلفل : به میزان دلخواه

آب نارنج : یک چهارم پیمانه

روغن مایع : ۲ قاشق غذاخوری

گلپر و نمک (نمک مخلوط با پودر گلپر) : به میزان دلخواه

نعناداغ و سیر داغ : حدود یک قاشق غذاخوری

غذای محلی

دستور پخت

۱. عدس را از قبیل بخیسانید، چغندر و سبزی ها را پاک کنید و بشویید و بعد از خشک شدن آنها را خرد کنید.

۲. یاقالیها را که بهتر است تازه باشد، بپوست کنید و بشویید.

۳. چغندرها را بنا به سلیقه به صورت حلقوی بپرید و یا این که آن ها را به اندازه دلخواه خرد کنید.

۴. بیازها را خرد کنید و در روغن نفت دهید تا سبک شود ولی زیاد سرخ نشود.

۵. سیر داغ را هم آماده کنید.

۶. چغندر را بپزید و بعد سبزیجات و عدس و باقلایی را روی حرارت قرار دهید تا بپزد و بعد به چغندر اضافه کنید.

۷. بعد از این که مواد تقریباً پخته شد روب ازار، آب نارنج، فلفل، گلپر، نمک و در اواخر هم بیاز داغ و سیر داغ را اضافه کنید.

۸. میتوانید به دلخواه حدود یک تا دو قاشق غذاخوری پودر سیوس برنج هم اضافه کنید.
پس از اینکه غذا کمی جا افتاد، آن را سرو کنید.

ارزش غذایی:

• حیوانات موجود در غذا، اسید آمینه های ضروری بدن را فراهم می آورد.

• سبزیجات و حبوبات موجود در این غذا تامین کننده فيبرهای گیاهی بوده و در پیشگیری از بیوست و سرطان های روده بزرگ بسیار خوب است.

• بر اساس تحقیقات اخیر، سیر موجود در غذا در کاهش چربی خون و تنظیم فشار خون موثر است.

• در صورتی که در هنگام مصرف این غذا از سیر داغ و نعناع داغ کمتری استفاده شود کم کاری بوده و مصرف آن به افراد مبتلا به اضافه وزن و چاقی توصیه می شود.

آرزو کوچکی کارشناس ارشد تغذیه شهرستان محمودآباد

گزارشات تصویری دانشگاه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دیدار معاون محترم بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران با داولطیبان سلامت مرکز شهید احمدی

-جناب آقای دکتر شریعتی معاون محترم بهداشت دانشگاه، حین بازدید از مرکز بهداشتی درمانی شهید احمدی در مراسم تزحیمه که داولطیبان سلامت برای بدر مریبی ۱۲ سال قبل خود برگزار کرده بودند حضور یافتند و به صحبت های میترا جعفری مستول برنامه جلب مشارکت مردمی مرکز بهداشت جنوب و داولطیبان سلامت مرکز شهید احمدی درخصوص برنامه داولطیبان سلامت گوش فرا دادند.

برگزاری موسس بزرگداشت روز جهانی داولطیبان سلامت در شهرستان اسلامشهر

این همایش روز دوشنبه ۱۷ آذرماه ۱۳۹۳ به مناسبت روز جهانی داولطیبان سلامت در سالن آمفی تئاتر شبکه بهداشت و درمان اسلامشهر برای داولطیبان سلامت فعال شهرستان و مریبان ایشان برگزار شد. در ایندای همایش دکتر امیر احمدی معاون شبکه و دکتر معتمد مدیر گروه مدیریت شبکه معاونت ضمن خیر مقدم به حاضران و تبریک این روزبه داولطیبان سلامت در خصوص تاریخچه برنامه و نقش داولطیبان سلامت در ارتقای برنامه های مرتبط با سلامت و آموزش خودمرآفیتی به خانوار های تحت پوشش سخنرانی نمودند. در ادامه دکتر مه آسمازیار مستول واحد پیشگیری و مبارزه با بیماری های شبکه نیز بر مورد بیماری ایدز، تغییر الگوی راه های انتقال ایدز و وظایف و نقش مهم داولطیبان سلامت در پیشگیری از ایدز آموزش های لازم را ارائه داد. در ادامه برنامه، طبیه فدایی داولطیبان سلامت پایگاه مشارکتی سوده، از سروه های خود با عنوان "داولطیبان سلامت" را برای حاضران قرأت کرد. سپس برنامه نمایشی با موضوع نقش داولطیبان سلامت در آموزش پیشگیری از ایدز توسط داولطیبان سلامت مرکز بهداشتی درمانی احمدآباد اجرا شد. پس از اتمام همایش، مدعین از نمایشگاه صنایع دستی داولطیبان سلامت که در سال اجتماعات شبکه ترتیب داده شده بود بازدید کردند.

ساه های علوم پزشکی کشور

روز جهانی داوطلب سلامت در مراکز بهداشتی و پایگاه های بهداشتی

به مناسبت بزرگداشت روز جهانی داوطلب در مراکز بهداشتی درمانی و پایگاه های بهداشت تحت پوشش مرکز بهداشت جنوب، شبکه بهداشت و درمان ری و اسلامشهر مراسم تقدیر از این داوطلبان سلامت برگزار گردید. در این مراسم توسط سرپرستان مراکز و پایگاه ها از حمایت و خدمات داوطلبان سلامت با اهدای جوایز قدردانی به عمل آمد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

برگزاری مجموعه کارگاه‌های آموزشی آشنایی با سل جهت توانمند سازی مریبان داوطلبان سلامت

با توجه به نقش و جایگاه ویژه داوطلبان سلامت در ارتقای سطح آگاهی، نگرش و عملکرد عموم جامعه نسبت به موضوعات مهم بهداشتی با همکاری مشترک تیم جلب مشارکت مردمی و بیماری‌های واگیر استاد معاونت، ۴ کارگاه یک روزه با موضوع «آشنایی با بیماری سل» برگزار شد. در این کارگاه‌ها که در فاصله ۹۳/۱۲/۹ تا ۹۴/۱۳/۹ برگزار گردید، کارشناسان مستول بیماری‌ها، کارشناسان سل و جلب مشارکت مردمی مراکز و همچنین تعداد ۱۲۰ تن از مریبان داوطلبان سلامت شرکت داشتند. با توجه به آموزش‌های ارائه شده در نظر است از اول خرداد ماه تدریس کتابچه آموزشی «آشنایی با سل» در کلیه مراکز بهداشتی درمانی و بیمارگاه‌های مجری برنامه داوطلبان سلامت آغاز گردد. گفتنی است بیماری سل یکی از موضوعات مهم بهداشتی جهان، منطقه و کشور محسوب می‌شود که مبارزه با آن نیازمند عزم ملی و همکاری همه جانبه است.

بازدید داوطلبان سلامت شهرستان پاکدشت از کارخانه‌های لبنت و سبزیجات

با توجه به شعار روز جهانی بهداشت «امنی غذا از مزروعه تا سفره» و به منظور افزایش آگاهی داوطلبان سلامت در زمینه ارزش غذایی محصولات مصرفی خانواده، طی هماهنگی واحد گسترش شبکه پاکدشت، ۷۰ تن از داوطلبان سلامت شهرستان از کارخانه‌های لبنت طراوت و سبزیجات نوبر سبز واقع در شهر ک صنعتی عباس آباد بازدید نمودند. این بازدید در تاریخ اول، دوم و ششم اردیبهشت ماه سال جاری در سه گروه مجزا برگزار شد. بدینوال این بازدید داوطلبان سلامت با روند تهیه مواد لبنتی، آماده نمودن سبزیجات و بخش‌های مختلف تهیه این مواد غذایی آشنا شدند.

شرکت داوطلبان سلامت مرکز بهداشتی درمانی چهارده معصوم در اردوی پیاده روی

در تاریخ ۹۴/۲/۳ به مناسبت هفته سلامت و روز جهانی زمین پاک ، ۴۰ تن از داوطلبان سلامت مرکز بهداشتی درمانی ۱۴ معصوم (ع) در اردوی یک روزه پیاده روی و پاک سازی محیط رودخانه توچال شرکت نمودند.

داوطلبان سلامت پس از صرف صحنه در یک محیط دوستane، با مشارکت خانواده ها، کودکان و نوجوانان به جمع آوری زباله های موجود در رودخانه توچال پرداختند.

برگزاری مراسم گرامیداشت خیرین در مرکز بهداشتی درمانی کادوس

در تاریخ ۹۴/۱/۳۱ مراسم گرامیداشت خیرین با هماهنگی واحد جلب مشارکت مردمی مرکز بهداشت شمال و مسئول مرکز بهداشت درمانی کادوس برگزار گردید. در این مراسم رئیس مرکز بهداشت شمال از خیرین مطلعه که به عنوان جلوه ای از مشترکت های مردمی در بازسازی و خرید تجهیزات ضروری مرکز پیشگفت مشارکت داشته اند، تقدیر نمودند.

برنامه ریزی پاکسازی محیط زیست توسط مرکز بهداشت شمال تهران:

در تاریخ ۹۴/۲/۲ فرمانداری تهران، سازمان محیط زیست، مرکز بهداشت شمال تهران برنامه پاکسازی محیط زیست را با همکاری نجات ایران برگزار نمود. علاوه بر داوطلبان سلامت، رئیس مرکز بهداشت شمال تهران، تعدادی از پرسنل هم مرکز بهداشت شمال و شرق و شیرازات، اداره اجتماعی فرمانداری تهران و سازمان محیط زیست، در پارک جنگلی شیان حضور یافتند. رئیس سازمان مردم نهاد "خانه نجات ایران" در خصوص لزوم حفظ محیط زیست و فرهنگ سازی در بین کله افشار جامعه مهت جمع آوری زباله و کمک به پاکسازی زمین مطالی بیان نمودند. در ادامه پس از انجام تمریقات ورزشی، آمادگی جسمانی و آموزش جمع آوری زباله، شرکت کنندگان در قالب تیم هایی به جمع آوری زباله های پلاستیکی غیر قابل تجزیه پرداختند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز

برگزاری مراسم روز جهانی داوطلب در مرکز بهداشت شماره یک کرج

به مناسبت "روز جهانی داوطلب" مرکز بهداشت شماره یک کرج در تاریخ ۹۳/۱۱/۲۹ در کانون فردوس آموزش و پرورش ناحیه ۴، مراسم گرامیداشتی به منظور تقدیر از این عزیزان برگزار نمود.

در ابتدای مراسم پس از تلاوت آیات قرآن مجید و پخش سروд ملی جمهوری اسلامی ایران، ریاست محترم مرکز بهداشت شماره یک، کرج ضمن خیر مقام، در مورد برنامه جلب مشارکت مردمی و فعالیت‌های مطلوب داوطلبان سلامت سخنانی ایراد فرمودند. سایر برنامه هاشام: آموزش "داشتن خانواده سالم" توسط داوطلب متخصص، دکتر یمینی نژاد، اجرای نمایش با مضمون بهداشتی "هدای خون" توسط تعدادی از داوطلبان سلامت پایگاه بهداشتی سیدالشهاداء، قرائت دکلمه توسط داوطلب سلامت مرکز بهداشتی درمانی شهید راست روش، آموزش "گروه‌های غذایی با تأکید بر سلامتی توسط کارشناس تقدیمیه مرکز بهداشتی درمانی شهید راست روش، اجرای موسیقی دف و همنوازی توسط داوطلبان سلامت مرکز بهداشتی درمانی حضرت علی اصغر (ع) یاغستان، ارانه گزارش اهم فعالیت‌های داوطلبان سلامت در سال ۹۳ و معرفی مریبان داوطلبان سلامت نمونه استانی و شهرستانی بوده است. در پایان مراسم با حضور رئیس مرکز بهداشت شهرستان و کارشناس مسئول گسترش به مریبان و داوطلبان سلامت نمونه و داوطلبان متخصص جوایز و لوح تقدیر اهدا گردید.

برگزاری نمایشگاه «رسانه های آموزشی اهدای خون» در مرکز بهداشت شماره یک کرج

به منظور ترویج فرهنگ اهدای خون در جامعه توسط داوطلبان سلامت، مرکز بهداشت شماره یک کرج اقدام به برگزاری نمایشگاه «رسانه های آموزشی اهدای خون تولید شده توسط داوطلبان سلامت» نمود. هم زمان با برگزاری نمایشگاه، آموزش شرایط اهدا کننده و نحوه اهدای خون توسط کارشناس مرکز بهداشتی درمانی شهید راست روش مستقر شد، ۱۵۰ تن از داوطلبان سلامت داده شد و پس از آن «پایگاه سیار انتقال خون» در مرکز بهداشتی درمانی شهید راست روشن شد. ۱۴ تن از داوطلبان سلامت داده شد و پس از آن «پایگاه سیار انتقال خون» در پایگاه سیار اقدام به اهدای خون نمودند.

برگزاری کلاس های آموزشی در مرکز بهداشت شماره یک کرج

در راستای ارتقای آگاهی و توانمندی داوطلبان سلامت ۴ جلسه آموزشی با عنوانین: نحوه کنترل BMI (نمایه توده بدنی) و آموزش تغذیه صحیح در نوجوانان با تکیه بر رهنمود غذاهای ایرانی، خطرات مواد شیمیایی در زندگی روزانه، بیماری های روانیزشگی (اسکیزوفرنی و افسردگی) و سلامت باروری و فرزند آوری، برای ۱۱۵ تن از داوطلبان سلامت در سالن اجتماعات مرکز بهداشت شهرستان برگزار گردید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم

برگزاری کارگاه آموزشی کمک های اولیه و امداد رسانی در حوادث و بلاحا

در راستای ارتقای آگاهی داوطلبان سلامت کارگاه آموزشی یک روزه با عنوان "کمک های اولیه و امداد رسانی در حوادث و بلاحا" با همکاری جمعیت هلال احمر و مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی برگزار گردید. بدنبال برگزاری این کارگاه مردمان با افعاع روش های امداد رسانی به طور تئوری و عملی آشنا شدند.

برگزاری همایش تقدیر از داوطلبان سلامت محلات و داوطلبان متخصص

همزمان با میلاد پرپر کت امیرالمؤمنین حضرت علی (ع) و هفته سلامت سمینار آموزشی ویژه داوطلبان سلامت استان با شعار «یمنی غذایی از مزرعه تا سفره» برگزار شد. در این سمینار حدود ۲۰۰ تن از داوطلبان سلامت محلات و متخصص حضور داشتند. کارشناسان بهداشت محیط و تغذیه آموزش هایی درخصوص مخاطرات ناشی از آگاهی نداشتن مردم از یمنی مواد غذایی ارایه نمودند. در خاتمه پس از برگزاری پرسش و پاسخ، با حضور مسئولین مرکز بهداشت از خدمات ۴۰ تن از داوطلبان نمونه محلات و متخصص که در سال ۹۳ همکاری فعالانه در برنامه ها و طرح های استانی و ملی داشته اند، تقدیر بعمل آمد.

همکاری داوطلبان سلامت در سرشماری طرح تحول سلامت

در راستای اجرای برنامه توامندسازی مناطق تابعیت و حاشیه شهرها، تعدادی از داوطلبان سلامت محلات پس از شرکت در کلاس های آموزشی، در سرشماری جمعیت این مناطق شرک نمودند. تعدادی از این داوطلبان در قالب پرسنل همکاری با مراجعه حضوری به درب منازل و تعدادی از داوطلبان به عنوان پرator در ورود اطلاعات سرشماری در سامانه همکاری داشتند.

حضور داوطلبان سلامت در نمایشگاه نوروزی جمکران:

به مناسبت فرارسیدن ایام نوروز وبا توجه به حضور جمعیت زیادی از مسافران و زائران در مسجد مقدس جمکران، نمایشگاهی با مشارکت نهادهای استانی به مدت ۱۵ روز برگزار گردید. در این نمایشگاه داوطلبان سلامت ضمن عرضه رایگان کتابچه ها و رسانه های آموزشی، توضیحات لازم در خصوص تحوه ارائه خدمات در مرآکز و پایگاه ها را به بازدید کنندگان ارائه نمودند.

حضور داوطلبان سلامت در طرح ملی واکسیناسیون فلج اطفال:

داوطلبان سلامت با همکاری کارشناسان مبارزه با بیماری های استان پامراجعه حضوری به درب منازل و سکونت گاه های مورد نظر با دادن قطعه خوراکی فلح اطفال به کودکان زیر ۵ سال، در اجرای مرحله اول طرح ملی واکسیناسیون فلح اطفال ویژه اتباع خارجی شرک نمودند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل

همایش پیاده روی به مناسبت روز هوای پاک

در تاریخ ۹۳/۱۰/۲۸ به مناسبت روز هوای پاک، همایش پیاده روی با حضور مسئولین شهر بابل، مسئولین معاونت بهداشت، داوطلبان سلامت شهری و روستایی، شهردار، مسئولین محیط زیست، اعضای شورای شهر، مدیران، دانش آموزان مدارس و تلاشگران فعال نیروی انتظامی برگزار شد. این همایش با سخنرانی دکتر حسن اشرفی امامیری معاون بهداشت در زمینه ضرورت مشارکت همگانی برای جلوگیری از آلودگی هوای خاتمه یافت.

هفته سرطان در مرآکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی
با هدف آشنایی جمعیت های تحت پوشش با عوامل موثر در پیشگیری از بروز بیماری سرطان، داوطلبان سلامت و مردم مرآکز بهداشتی درمانی از تاریخ ۸ بهمن ماه تا ۱۵ اسفند سال ۹۳ برنامه های متنوعی شامل: جلسات آموزشی خود مراقبتی، مسابقات ورزشی، همایش های پیاده روی و چشیدنواره های غذایی برگزار نمودند. داوطلبان سلامت آموزش دیده توسط واحد تغذیه، داوری چشیدنواره های غذایی بهترین نوحوه طبخ و تهیه غذابدون استفاده از مواد سرطان زا را بر عهده داشتند.

روز زمین پاک در مرکز بهداشت گلوباه

دوم اردیبهشت ماه مصادف با روز زمین پاک و هفته سلامت، همایش راکتسازی حریم رودخانه سجادروود بندهی شرقی از شهرداری گزار گردید، شرکت کنندگان در این همایش با در دست داشتن پلاکاردهایی درخصوص رعایت بهداشت فردی و دفع صحیح زیست محافظه کاری پیش مردم و مسئولین شدند. همایش برای ایجاد نمایشگاه غذایی، جشنواره غذایی (مواد غذایی تهیه شده به روش ارگانیک) باشعار "ایمنی غذا از مزرعه تا سفره"، پذیرایی و اهدای جوایز به برگزیدگان مسابقه نمایشی و جشنواره غذایی خاتمه را فت

هفته سلامت در مرکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی

به مناسب هفته سلامت، داوطلبان سلامت با همراهی کارشناسان مرکز بهداشتی درمانی اقدام به برگزاری برنامه های آموزشی و توجیهی باشعار "ایمنی غذا، از مزرعه تا سفره" برای کشاورزان در کنار مزارع برای کشت محصولات ارگانیک (استفاده حداقل از سوم و کودهای شیمیایی) نمودند. در این راستا به منظور آشنازی بستر داوطلبان سلامت با مصرف غذای سالم (تهیه مواد غذایی سالم از مزرعه، انتقال، انبار و خرید تا پخت و مصرف غذای سالم سر سفره) جشنواره های متعدد غذایی برپا شد. در پیان همه برنامه های اجرایی به برگزیدگان جشنواره هدایایی به رسم یادبود اهدا گردید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

برگزاری روز جهانی داوطلبان سلامت در شهرستان های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی اراک

با توجه به مقارن شدن روز جهانی داوطلب با اربعین حسینی (ع)، در شهرستان کمیجان، خمین و فراهن، گرامیداشت روز جهانی داوطلبان سلامت، با اجرای مراسم زیارت عاشورا و پذیرایی صبحانه برگزار شد. در این مراسم ۷۰ تن از داوطلبان سلامت شهرستان کمیجان در امامزاده شهر میلاجرد، ۲۰۰ تن از داوطلبان سلامت خمین در مرکز بهداشت شهرستان و ۱۰ تن از داوطلبان سلامت شهرستان فراهن حضور داشتند. این مراسم با اهدای جوايز به برگزيرگان مسابقه فصلنامه الکترونيک داوطلبان سلامت خاتمه يافت.

جهن راضیان بهداشتی شهرستان فراهن ۱۳۹۴/۱۰/۱۶

کلاس های توانمندسازی داوطلبان سلامت

به منظور توانمندسازی داوطلبان سلامت، مرکز بهداشتی درمانی "حسروییگ" و "اسفندان" شهرستان کمیجان اقدام به برگزاری جشنواره غذای سالم و محلی با حضور ۳۷ تن از داوطلبان سلامت نمودند. در این مراسم به برگزيرگان جشنواره به رسم یادبود هدایایی تقدیم شد. در شهرستان تفرش نیز جشنواره غذای سالم با حضور ۶۰ تن از داوطلبان سلامت همراه با تقدیر از بهترین غذای سالم برگزار شد. همچنین در مرکز بهداشتی درمانی شماره یک شهرستان "خمین" کلاس فوق برنامه بافتی با حضور ۲۵ تن از داوطلبان سلامت برگزار گردید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان

برگزاری سفره سلامتی توسط داوطلبان سلامت مرکز بهداشتی درمانی رostaی حسنارود شهرستان کاشان داوطلبان سلامت حسنارود به مناسبت هفته سلامت و با شعار "ایمنی غذا از مزرعه، تاسفه با جلب همکاری بانوان منطقه شنواره غذای سالم برپا کردند. در این مراسم پس از اجرای سخنرانی، قرائت دکلمه، بیان ارزش غذایی و طرز تهیه غذاهای، به برندهای تهیه غذای سالم جوایزی اهدا نمودند.

بهار در کاشان و نقش داوطلبان سلامت در تهیه گلاب:

"کعبه را گفتم که این عطر دل انگیز از کجاست

هانفی گفتا که بی شک از گلاب قصر است" بانوان خانه دار در زمان گلاب گیری از برداشت گل در گلستانهای گل تا تهیه عطر و گلاب پا به پای مردان تلاش نموده و به اقتصاد خانواده خود کمک می نمایند. داوطلبان سلامت نیز از این قصه مستثنی نیستند و از هنگام آذان صبح تا قبل از طلوع آفتاب در گلستانها مشغول چیدن گل های زیبا و خوشبوی محمدی شده و پس از اتمام گل چینی در تهیه و عرضه عطر و گلاب، همسرانشان را باری می نمایند

برگزاری مراسم کلنگ زنی مرکز بهداشتی درمانی روتایی "ازوار" توسط خیرسالامت:

در ۱۷ اردیبهشت ماه عملیات کلنگ زنی مرکز بهداشتی درمانی روتایی ازوار با حضور معاون بهداشت، مدیر عامل مجتمع خیرین سلامت، جمعی از خیرین سلامت و اعضای شورای اسلامی این روستای انجام شد. این مرکز بهداشتی در زمینی به مساحت ۱۲۰۰ متر مربع توسط شورای اسلامی روستای ازوار اگذار گردید و خیر بزرگوار آقای حاج رضا طالبیان فر ساخت ۸۰۰ درصد از ساختمان این مرکز را به عهده گرفتند. این مرکز در یک طبقه به متراز ۴۲۵ متر مربع و ۷۵ متر پارکینگ و سرایداری توسط خیر سلامت، با هزینه‌ای بالغ بر شش میلیارد ریال با مشارکت دانشگاه و شورای اسلامی روستای ازوار احداث خواهد شد. با ساخت این مرکز ارائه خدمات بیشتر و با کیفیت بهتر انجام خواهد شد.

لازم به ذکر است خیر سلامت حاج رضا طالبیان فرخانه بهداشت روستای علوی از توابع نیاسر را در ساختمانی به مساحت ۳۵۰ و زیربنای ۱۷۰ متر مربع در یک طبقه با اعتباری بالغ بر دو میلیارد ریال در سال ۹۳ احداث نمودند و در اختیار دانشگاه علوم پزشکی قرار دادند.

اجرای طرح ملی ایمنسازی تکمیلی فلچ اطفال با مشارکت داوطلبان سلامت

اولین مرحله از طرح واکسیناسیون فلچ اطفال برای کودکان زیر پنجم سال اتباع خارجی در منطقه تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی کاشان از ۲۹ فروردین تا اول اردیبهشت ماه سال جاری با همکاری داوطلبان سلامت اجرا شد. این طرح ملی با مشارکت ۸۰ تیم بهداشتی مشتمل از پرسنل مرکز بهداشتی درمانی و داوطلبان سلامت ایرانی و غیر ایرانی دانشگاه علوم پزشکی انجام شد و بدنبال آن در سه شهرستان کاشان، آران و بیدگل از ۶۳۳۶ خانوار بازدید شده، تعداد ۵۱۳۸ کودک زیر پنجم سال در برابر بیماری فلچ اطفال به صورت مراجعته خانه به خانه واکسینه شدند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران

برگزاری مراسم تقدیر از خیرین، داوطلبان سلامت محلات و متخصص
گرامیداشت مقام ارزشمند ایثارگران عرصه سلامت (دواوطلبان سلامت محلات، خیرین سلامت، داوطلبان ادارات، متخصص و شوراهای بهداشتی) در شهرستان‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی مازندران با حضور بیش از ۳۰۰ تن در زمستان ۹۳ برگزار گردیدو با اجرای برنامه‌هایی از قبیل برگزاری مسابقه، موسیقی، دلکمه و نیز اهدای لوح تقدیر، هدایا و شاخه گل از این عزیزان تقدیر به عمل آمد.

برگزاری جشنواره غذای سالم و صنایع دستی

به مناسبت هفته سلامت جشنواره غذای سالم و نمایشگاه صنایع دستی با مشارکت ۲۰۰ تن ازدواطیان سلامت شهرستان های چالوس، عباس آباد و جویبار برگزار شد. مدیریت محترم شکوه ها با حضور کارشناسان تغذیه، آموزش سلامت و بازدید گنبد گان در هر یک از شهرستان هاضمن داوری، با انتخاب بهترین غذای سالم به ۱۰ تن ازدواطیان سلامت هدایای رسم یادبود اهدا نمودند.

گزارش عملکرد خیرین سلامت در روستای "جامخانه"

۴ نفر از خیرین محترم روستای "جامخانه" از توابع شهرستان میاندزد اقدام به نوسازی مرکز بهداشتی درمانی روستایی و خانه بهداشت روستا در بخش های تعمیر، رنگ آمیزی، محوطه سازی و دیوار کشی به مساحت ۷۰۰ متر مربع و تجهیز مرکز و خانه بهداشت نمودند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سمنان

مشارکت داوطلبان سلامت در سرشماری جمعیت

در راستای اجرای برنامه ارایه مراقبت های اولیه سلامت در مناطق شهری به ویژه مناطق ناپایدار و حاشیه کلان شهرها، داوطلبان سلامت مرکز بهداشتی درمانی شماره دو شهرستان گرمسار در انجام سرشماری ۴۰۰۰ نفر از جمعیت تحت پوشش مرکز فعالانه شرکت نمودند.

همایش تو ایندی های بیان خانواده

در بهمن ماه سال ۱۳۹۳ داوطلبان سلامت شهرستان گرمسار در همایش «تحکیم بیان خانواده» شرکت نمودند. این همایش با همکاری واحد بهداشت خانواده و امور بیانوں شیکه بهداشت و درمان شهرستان گرمسار به مظور آموزش و انتقال یاد های همایش به خانوارهای تحت پوشش داوطلبان سلامت در سالن هلال احمر شهرستان برگزار گردید. ارتقای آگاهی داوطلبان سلامت در خصوص روابط افراد در خانواده ها و عواملی که باعث ایجاد تحکیم بیان خانواده می گردد از اهداف این همایش بوده است.

توانمند سازی داوطلبان سلامت توسط داوطلبان متخصص (سازمان هلال احمر و سازمان انتقال خون)
به مظور افزایش آگاهی و مهارت داوطلبان سلامت، مراکز پهادشت شهرستان های آزادان و سمنان با مشاور کرت سازمان های هلال احمر و انتقال خون اقدام به برگزاری کارگاه آموزشی "کمک های اولیه و آشنازی با نحوه هدای خون" برای ۳۱ تا از داوطلبان سلامت نمودند.

برایی غرفه سلامت و امید

در راستای افزایش آگاهی شهروندان در خصوص مفری اینم، مراکز بهداشتی درمانی هفده شهریور و جهادی به همکاری داوطلبان سلامت محلات و متخصص، غرفه ای با محوریت سلامت با عنوان «سفر نامه سلامت و امید» در میدان ارگ شهرستان سمنان برپا نمودند.

ارتباطات عاطفی

با سلام و تقدیر و تشکر از دوستان عزیزی که به این صفحه عنایت دارند و مطالب مربوط به ارتباطات عاطفی داوطلبان عزیز سلامت را گردآوری و چهت درج در این صفحه ارسال می نمایند.

تعییه و تنظیم مطالب؛ قیه و مدانی - کارشناس ارتباطات مرکز بهداشت استان قم

باز کن پنجه ها را که نسیم، (وز میلاد اقاقی ها را هشتن می گیرد و

بهار (وی هر شناوه کنار هر برگ شمع روشن کرده است

داوطلبان گرامی، سر کار خانم ها: زهراء غفوری، اشرف اقبال و خانم عینعلی از دانشگاه علوم پزشکی تهران

و خانم ها: سپیده دستمزد، هر ضمیه سیاری و خانم ها زینب واعظی و محبوبه قلیچ

(جهت تولد نو) از دانشگاه علوم پزشکی البرز (مرکز بهداشت شماره یک کرج)

امیدواریم با قدمهای فرشته ای کوچولوی تازه به زمین آمد.

زندگیتان سرشار از سلامتی، برکت و شادی گردد.

عاشق باشد و عشق بورزید و بدانید که هر چیزی (فتنه و گذشتی) است. .

داوطلبان گرامی، سر کار خانم ها سحر رعنایی و فرشته امان خانی از دانشگاه علوم پزشکی البرز

با قلبی سرشار از شادی و شور، فوشبوترین و لطیف ترین گلهای هستی را همراه با فوشن آهنگترین ترانه

گیتی به مناسبت ازدواختان تقدیم شما دوستان عزیز داوطلب سلامت می کنیم و نتیج پر از عشق و

محبت را برایتان آزموندیم.

همچنین به سر کار خانمها زرین دخت طاهری و روحیه محمدی داوطلبان محترم سلامت از مرکز بهداشت شماره یک کرج

برای ازدواج دختران گرامیشان تبریک عرض می نماییم.

و هر از گاه در گذر زمان، در گذر بی صدای ثانیه های دنیا و فانی، جرس کاروان از رحیل مسافری خبر می دهد که در سکونی آغازی بی پایان را می سراید.

ضایعه در گذشت داوطلب گرامی مرحومه مغفوره فہیمہ اسماعیلی مرکز امام محمد باقر از دانشگاه علوم پزشکی تهران را به جامعه بزرگ داوطلبان سلامت تسلیت عرض نموده از خداوند یکتا رفع درجات آن بزرگوار دربیشت أعلى و مزید فضل و رحمت پروردگار بی همتا برایشان و صبر و اجر جزیل برای بازهاندگان خواهانیم. همچنین به دوستان عزیز داوطلب سلامت از دانشگاه علوم پزشکی تهران سرکارخانم ها: منصوره کلانکی برای در گذشت پدر و مادر و خانهها قربانی و سیدی، جهت در گذشت مادر و حمیده عزیزی، هریم قبیری و شادی سلیمانی جهت در گذشت پدر گرامیشان و همچنین خانم میترا جعفری، مسئول حلب مشارکت مردمی هر کز بپداشت جنوب دانشگاه تهران برای در گذشت پدر گرانقدرشان

و از دانشگاه علوم پزشکی البرز، سرکارخانم ها: طاهره خوشخو جهت در گذشت مادر و مردم هوسمی پور برای در گذشت برادر گرامی تسلیت عرض می نماییم.

وقتی اساس غبیت می کنید ، یادتان باشد فدا همین نزدیکی است.

سرکار خانم ام البنین میرزا بی بازگشت شما را از سرزمین صفا و مروه ، سرزمین وحی ، خیر مقدم عرض می کنیم.
زیارتان قبول انشاء الله

همچنین به دوستان گرامی سرکارخانم ها: آمنه بهفرد (مریم داوطلبان سلامت) ، طاهره فلاحتی و سکینه شیرازی، داوطلبان سلامت از دانشگاه علوم پزشکی تهران

و خانمهای: طبیه جباری و زلیخا جباری داوطلبان سلامت مرکز بپداشت فردیس دانشگاه علوم پزشکی البرز جهت بازگشت از سفر عتبات عالیات کربلای معلی و نجف اشرف خیر مقدم عرض می نماییم.

امیدواره خداوند سعادت مجدد سفر به سرزمین وحی و عتبات عالیات را نصیب شما و همه آزموندان بنماید.

خودآزمایی همراه با مسابقه پیامکی

تهریه و تنظیم: رفیه وجданی - دانشگاه علوم پزشکی قم

رمز مسابقه شماره قبل شعار جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۵ یعنی «**ایمنی مواد غذایی**» بود که حدود ۱۶۰ نفر از داوطلبان عزیز سلامت از شهرهای مختلف رمز مسابقه را فراخ و پیامک نموده بودند.

لازم به ذکر است غالب پیامک های دریافتی این شماره از دانشگاه های علوم پزشکی سمنان، البرز، مازندران و بابل بود که در همینجا از مردمان محترم و همچنین داوطلبان سلامت این استانها تقدیر و تشکر بعمل می آید.

از بین پیامک های ارسالی به قید قرعه سه نفر از داوطلبان سلامت عزیز انتخاب شده و می توانند جهت دریافت جوائز خود به کارشناسی جلب مشارکت های مردمی مرکز بهداشت شهر خود مراجعه فرمایند.

اسمای برنده‌گان:

۱- سمانه احمد زاده از دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- منیزه بابایی از دانشگاه علوم پزشکی مازندران

۳- عفت اوغان از دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۱- کدامیک از موارد زیر از علایم غرق شدگی می باشد؟

- (آ) سرفه همراه با خلط
نی) لب ها و پوست رنگ پریده
سی) قفلن و یا دشواری تنفس و ضربان قلب
پی) همه موارد

۲- کدام یک از علایم های ذیر در مورد دلالل غرق شدگی صحیح است؟

- شک) آسیب دیدن در حین شنا کودن، عدم توجه به جریان های شکافته
شک) طوفانی بودن در آب دریا
شگ) الف و ب صحیح است.

۳- کدام یک راه های پیشگیری از غرق شدگی است؟

- تری) شنا کردن در ساحل های سالم سازی شده دریا
سری) شیرجه زدن در عمق آب بیشتر از $5/2$ متر
گزی) توجه به علایم هشدار دهنده
بری) الف و ج

۴- کدام یک از موارد زیر از تکات کلیدی ایمنی مواد غذایی نمی باشد؟

- کز) جداسازی غذاهای پخته از خام
تر اشتثوی تمامی سطوح مربوط به آشپزی قل از پخت و پز
گز) دور نگاه داشتن آشپزخانه و غذاها را از دسترس حشرات، آفات و حیوانات مودی
از تکه داری غذاهای پخته را در دمای اتاق بیش از ۳ ساعت

۵- کدام مورد منطقه خطر دمای تکه داری مواد غذایی است؟

- بل) بالای ۷۰ درجه سل) ۵ تا ۶۰ درجه مل) ۵ تا ۷۰ درجه

جادبه گردشگری

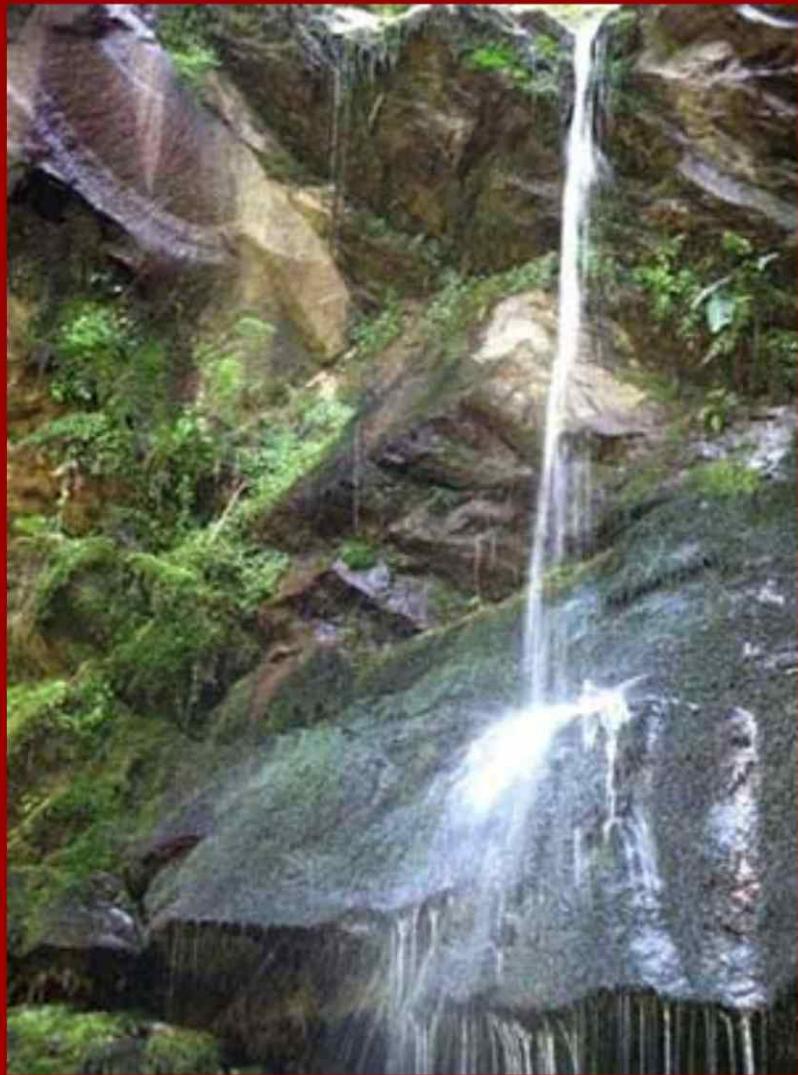
جادبه گردشگری منطقه «لفور» استان مازندران

لفور یکی از دهستان‌های شش گانه شهرستان سوادکوه در استان مازندران در شمال ایران است. این دهستان از سمت جنوب به ارتفاعات رشته‌کوه البرز، از سمت غرب به منطقه قرآن تالار (شهرستان بابل) و از سمت شرق به جنگل‌های منتهی به بخش «زیرآب و جوارم» و از سمت شمال به جنگل‌های منتهی به بخش شیرگاه محدود است.

آبشار و امامزاده گزو

این آبشار با ارتفاع تقریبی ۷۵ متر در منطقه جنگلی و سرسبز و زیبای لفور مازندران در کنار امامزاده ایی معروف به "سسه بزرگوار گزو" در فاصله ۱۵ کیلومتری زیرآب سوادکوه قرار دارد. پس از طی ۲۸ کیلومتر جاده خاکی در این جنگل زیبا به امامزاده براذران گزو می‌رسیم. از امامزاده تا آبشار به مدت نیم ساعت پیاده روی به سمت پایین جنگل با یک شیب نسبتاً "تند فاصله داریم. بهشت گمشده و چشممه دلسره" تیز در همین منطقه واقع است.

طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت